

REMISSVAR

Diarienummer Ju2021/01818

2021-09-06

Remissvar på SOU 2021:27 Ett förbud mot rasistiska organisationer

Antidiskrimineringsbyrån Väst lämnar härmed sina synpunkter på ovanstående remiss.

Om Antidiskrimineringsbyrån Väst

Antidiskrimineringsbyrån Väst är en antidiskrimineringsbyrå för västra Sverige. Föreningen verkar för alla människors lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vår vision är ett samhälle präglad av mångfald och respekt, fritt från förtryck, fördomar och diskriminering, där vi genom vår juridiska rådgivning och samhällsdialog motverkar strukturella hinder och verkar för individers upprättelse.

Vi erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning och hjälper personer som utsatts för diskriminering. Antidiskrimineringsbyrån Väst håller även utbildningar, deltar i samhällsdebatten och bildar opinion om likabehandling och diskriminering. Vi arbetar genom att synliggöra samhällsnormer som skapar diskriminering, samt även genom att visa hur olika maktstrukturer samverkar och förstärker varandra.

Antidiskrimineringsbyrån Väst är en ideell förening uppbyggd av flera medlemsorganisationer. Enskilda personer kan också bli stödmedlemmar. Vårt upptagningsområde är 34 av Västra Götalandsregionens 49 kommuner. Föreningen får ekonomiska bidrag från Göteborgs Stad och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Remissvaret

Antidiskrimineringsbyrån Väst ställer sig bakom Amnesty International Sveriges remissvar i sin helhet. Vi instämmer med betänkandets slutsats att en upplösningstagstiftning i förhållande till rasistiska organisationer inte bör införas. En sådan lagstiftning är en mycket allvarlig inskränkning av föreningsfriheten vilken enbart kan införas om alla andra, mindre drastiska, åtgärder vidtagits. Det finns många åtgärder som istället bör vidtas för att motverka rasistisk brottslighet, varför en upplösningstagstiftning inte är påkallad.

Antidiskrimineringsbyrån Väst *avstyrker* förslaget om att kriminalisera deltagande i rasistiska organisationer, av följande skäl:

- a. Ett av kraven som måste vara uppfyllda för att en begränsning av föreningsfriheten ska få införas enligt Sveriges folkrättsliga förpliktelser är att begränsningen måste vara nödvändig. Detta krav innebär bland annat att förbud (eller kriminalisering) är en sista åtgärd, om alla andra insatser visat sig otillräckliga. Det finns redan lagar som angriper och kriminaliserar rasismens uttryck i Sverige, men tillämpningen uppvisar stora brister. En mängd insatser kan således tas inom ramen för nuvarande lagstiftning, varför nödvändighetskravet för att förbud ska kunna införas inte är uppfyllt.
- b. Förslaget gör anspråk på att förbjuda rasistiska organisationer, men detta är de facto inte vad förbuden innebär. Terminologin är missvisande, och riskerar att skapa en legaldefinition av rasism som i själva verket är långt snävare än den gängse förståelse för vad rasism är.
- c. Eftersom ribban ligger så högt för organisationer att klassificeras som "rasistiska" i straffbestämmelsens mening är det sannolikt mycket få, om någon alls, som kommer att falla under det straffbara området. Därför kommer att förbudet att vara ineffektivt för att motarbeta rasism och riskerar att uppfattas som ett slag i luften av grupper vars handlingsutrymme och likvärdig möjligheter till yttrande- och mötesfrihet dagligdags begränsas av rasismen i samhället.
- d. De föreslagna straffbestämmelserna ger inte Polismyndigheten några nya verktyg att begränsa eller villkora vit makt-gruppers demonstrationsrätt, trots att rasistiska manifestationer är ett av de uttryck som tydligast hotar och begränsar utsatta grupper.
- e. Kategorierna som skyddas av förslaget är vagt formulerade vilket strider mot legalitetsprincipen. Vissa kategorier, som "invandrare" eller "muslimer", faller helt utanför det straffbara området vilket påverkar innebär att stora grupper rättighetsbärare, vars utsatthet för rasism är dokumenterad, inte omfattas.

- f. Förslagen riskerar att ha kontraproduktiva effekter i bemärkelsen att den rasism som inte faller under förbudet legitimeras. Detta kan komma att utnyttjas i propagandasyfte av grupper i vars intresse det är att framstå som godkända och rumsrena i samhällets ögon.
- g. Brottlighet på nätet riskerar att falla utanför det straffbara området eftersom förslaget inte motsvaras av kriminalisering i yttrande- och tryckfrihetsgrundlagarna.

Antidiskrimineringsbyrån Väst ställer sig bakom Amnesty International Sveriges remissvar i sin helhet och *avstyrker* ovanstående remiss.

Göteborg 2021-09-06

Annika Lindström, verksamhetschef
Antidiskrimineringsbyrån Väst